

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vetere Clerico, Monacho, Clerico-Monacho, Libri Tres

Primus veterem habitum: Secundus conuictum ac disciplinam: Tertius honores ac priuilegia describit

De Clerici, Monachi Vetere Institvto. Liber Primvs - Distinctus in tres Partes. In quibus, praeter veterem eorum habitu[m], multa quoque inserta de veste veterum laicorum. Breuiterq[ue] explicata singulorum origo, & antiquitas.

Landmeter, Laurentius

Lovanii, 1626

Cap. xxviiij. Sancti Benedicti & Concilij Aquensis de monachorum veste decreta. Quis habitus monachum deceat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11007

*Philos.
cap. 6.*

In humeris pellem hanc gestatam ad eum modum quo plures tam Canonici quam Monachi sua almutia visus mihi insinuare Theodoretus, apud quem, Simeon priscus *exiguum ex pelle caprina contextum pannum super humeros habet*. Imò Canonorum almutia ab hâc monachorum pelle originem suam trahere, ego saluo aliorum iudicio, existimo.

CAPVT XXVIII.

Sancti Benedicti & Concilij Aquensis de monachorum veste decreta. Quis habitus monachum deceat.

*Capit.
Reg. 55.*

Est de habitu Monachorum S. Benedicti sancta ac salubris constitutio, *ut vestimenta fratribus dentur, secundum locorum qualitatum vel aëris temperiem: quia in frigidis regionibus amplius indiget, in calidis minus. Hac ergo cōsideratio penes Abbatem sit. Conformiter ad Regulam S. Augustini Sanctimonialibus datam, in quâ*
S. Pa-

S. Pater. *Distribuat^r unicuique vestrum à Praposit^o victus & tegumētum prout cuique opus fuerit, nec ad vos pertineat quod vobis indumentum pro temporum congruentiā proferatur, dum tamen unicuique quod necesse est non negetur.* Pergit S. Benedictus. *De vestium colore ac crassitie Monachi non caussentur sed quales inueniri poterunt in prouinciā in quā degunt, aut quod vilius inueniri potest.* Explicarunt Constitutionem S. Benedicti Patres Concilij Aquisgranensis; ac monachorum necessitatibus per omnia consulturi, etiam vestium numerum qui cuique sufficeret (fecit hoc ipsum etiam S. Benedictus) expresserunt. Primum igitur statuunt, *ut vestimenta eis dentur nec multum vilia nec multum pretiosa, sed mediocria.* Ad exemplum nimirum S. Augustini, cui vestimenta & calciamenta ex competenti & moderato habitu erant, nec abiecta nimis, nec pretiosa, apud Possidium. Pergunt.

Abbas hoc omnino provideat, ut camisas can. 22.
duas, & duas tunicas, & cucullas duas, &
Z 3 cappas

*Conc. Aquisgran.
 sub Paschal.
 11. &
 Ludov.
 Pio. an.
 § 17.*

*Canon.
 70.*

cappas duas unusquisque Monachorum habeat. quibus verò necesse est, addatur & tertia. Et pedules quatuor paria, & femoralia duo paria, Roccum vnum, pelliceas vsque ad talos duas, fasciolas duas; quibus autem necesse est itineris causa alias duas. VVantos in aestate. Muffulas in hyeme veruecinas. Calceamenta diurna duo paria. Subalares per noctem duo paria. In hyeme vero soccos. Saponem & vincturam sufficienter. Hæc ibi. Et vis audire totum Benedictinæ suppelletilis splendorem ac diuitias? Dicit ipse Sanctus Benedictus. *Dentur ab Abbate omnia que sunt necessaria, Cuculla, Tunica, Pedules, caliga, bracila, cultellus, graphum, acus, mappula, tabula.* Nihil inter ista superfluum, curiosum, vanum. Et fanè magnum monacho ornamentum est, modestia in cultu. Fateor (dicebat Sanctus Augustinus) *de pretiosa veste erubesco, non decet hanc professionem.* vnde est illa eius ad Sanctimonialia admonitio, *ne studeant vestibus placere, sed moribus. Vilis enim habitus, bonæ professioni conuenit,* vt sup. ex S. Ambrosio

Regula
cap. 55.

brofio diximus, & caftæ menti docente Tertulliano, *curanda est amputatio & decussio redundantis nitoris*. Vestium enim mollitudo luxuriæ læno est, ipsumque corpus & animum (vt verbo cuiusdam vtar) malacifât. *Vestium pompa* (inquit Tertull.) *de proximo curant luxuria negotium, & obstrepunt pudicitia disciplinis*. Contrâ. *Sordida vestes candida mentis indicium sunt*, inquit S. Hieronymus, vbi vestem sordidam eam dicit, quæ vilis ac neglecta est. Sordes alioquin etiam monacho vitandæ sunt. Quia auctore eodem, *nec adfectata sordes, nec exquisita munditia conveniunt Christiano*. Et placet audire quis cultus monachum decent? expressit Sanctus Hieronymus tribus verbis, *Neglecta mundities & in veste cultus sine cultu*. Fusius Sanctus Ambrosius. *Decor non sit adfectatus sed naturalis, simplex, neglectus magis quam expeditus; non pretiosis & albensibus adiutus vestimentis, sed communibus: ut honestati vel necessitati nihil desit, nihil accedat nitori*. Albentes vocat
 quas

Tertul.
 lib. de
 cultu fa-
 minar.

Ep. ad
 Eustoch.
 de instit.
 virg.

Ep. 15.

184 DE VETERE CLERICORVM
quas Seneca splendidas, vbi dixit, *Nec
splendeat Toga, nec sordeat.*

CAPVT XXIX.

*Exempla eorum qui in veste vilitatem ama-
uerunt.*

*Historia
Barlaam
cap. 18.*

*In eius
vita a-
pud Sa-
ruum.
d. Lunij.*

ET si quis Sanctorum, monachorum
quotquot retrò actis sæculis vixere a-
ctareuoluat, inueniet magnam sui studij
partem in eo posuisse, vt vili, abiecto, ne-
glecto habitu essent. *vestes nobis, inque-
bat Barlaam ad Iosaphat, ex asperis cilicijs
& ouium pellibus sunt. Vetusta omnes, & ex
varijs pannis consuta imbecillam carnem no-
stram atterentes.* Et iam antea adlatis exem-
plis docuimus veterum Monachorum.
Tunicas fuisse frequenter aut pelliceas,
aut cilicinas. Et si cui placent exempla re-
cètiora, dabo vnum aut alterum. Sanctus
Norbertus candido suo ordine iam funda-
to, ac electus in Archiepiscopum Magde-
burgensem, tam paupere pallio vestieba-
tur, vt cum Palatium Archiepiscopale,
solem-